

METODOLOGIA

privind calculul indicelui inflației de bază

I. Obiectul și scopul calculului indicelui inflației de bază

Obiectivul elaborării prezentei metodologii este calculul indicelui inflației de bază cu scopul de a facilita, prin prezentarea informației detaliate cu privire la inflație, realizarea obiectivului fundamental al Băncii Naționale a Moldovei de asigurare și menținere a stabilității prețurilor.

Calculul acestui indicator permite o cunoaștere mai bună a proceselor inflaționiste din economia națională și contribuie la perceperea și urmărirea acțiunilor de politică monetară ale Băncii Naționale a Moldovei de către publicul larg în contextul tranziției băncii centrale către un nou regim de politică monetară.

Indicele inflației de bază este măsura care reflectă sursele persistente ale presiunilor inflaționiste care permite de a percepe trendul inflației în cazul când efectele influențelor temporare și tranzitorii sunt eliminate. Calculul acestui indice se efectuează prin diferite metode, însă în contextul metodologiei date, la momentul de față, vom examina doar indicele inflației de bază obținut prin eliminarea din inflația totală (în cazul nostru indicele prețurilor de consum) a efectelor unor ocuri tranzitorii de genul modificărilor intervenite în urma schimbării prețurilor și tarifelor la bunuri și servicii cu prețuri reglementate, a condițiilor climatice nefavorabile care au afectat oferta de produse alimentare, modificărilor de preț la unele produse sezoniere și a variațiilor prețurilor internaționale la combustibili.

Ca și în cazul altor indici parțiali ai Indicelui Prețurilor de Consum (IPC), indicele inflației de bază nu are drept scop înlocuirea IPC sau ai altor indici ai inflației, ci va servi drept instrument analitic pentru o înțelegere mai deplină a fenomenului inflației.

Acest indicator va fi calculat prin metoda excluderii (ajustare prin excludere), ceea ce implic schimbarea componen ei de produse i servicii din Indicele Pre urilor de Consum prin eliminarea unor categorii de bunuri i servicii din co ul IPC, pre urile c rora sunt evident volatile. Prin excluderea acestor bunuri i servicii indicele modificat ar trebui s fie mai pu in variabil decâ t indicele IPC total. De i metoda în cauz prezint mai multe lacune i dezavantaje (precum incapacitatea de a reflecta schimbarea tehnologiilor i tendin elor pe pie ele interna ionale, reduce reprezentan a bunurilor i serviciilor incluse în compara ie cu IPC, etc.) ea este mai u or de în eles de c tre publicul larg i relativ simpl de realizat .

Astfel, în calitate de indici ai infla iei de baz vor servi indicii par iali ai Indicelui Pre urilor de Consum, calcula i în conformitate cu capitolul III al prezentei metodologii.

II. No iuni utilizate

2.1 *Infla ia* – cre terea nivelului general al pre urilor, m surat de regul prin intermediul IPC.

2.2 *Indicele pre urilor de consum (IPC)* – este un indicator de evaluare, care caracterizeaz i furnizeaz o estimare a evolu iei de ansamblu a pre urilor la m rfurile cump rate i a tarifelor la serviciile utilizate de c tre popula ie pentru satisfacerea necesit ilor de trai într-o anumit perioad (denumit perioad curent) fa de o perioad fix (denumit perioad de baz).

Calculul IPC se efectueaz de c tre Biroul Na ional de Statistic , în baza datelor cercet rii pre urilor la m rfuri i servicii, precum i a structurii cheltuielilor gospod riilor popula iei. În calculul acestui indice se iau în considerare numai elementele care intr în consumul popula iei (excluzând autoconsumul de bunuri i servicii din produc ia proprie a gospod riei familiale; cheltuielile în form de impozite, taxe, amenzi, dobânzi pl tite la credite, rate de asigurare i altele). Nomenclatorul produselor alimentare, nealimentare i al serviciilor, pentru care se înregistreaz pre urile i tarifele, include m rfurile i serviciile cu cea mai mare pondere în cheltuielile de consum ale popula iei, astfel încâ t schimbarea pre urilor acestora s reflecte evolu ia pre urilor grupei din care ele fac parte.

2.3 Pre uri la produse alimentare i b uturi – pre uri la produse alimentare i b uturi nealcoolice i alcoolice (Anexa nr.1).

2.4 Pre uri reglementate – pre uri la produse i serviciile care în mod direct sau indirect sunt reglementate de autorit ile administra iei publice centrale i locale. Aceste pre uri se stabilesc i se ajusteaz cu avizul autorit ilor competente (Anexa nr.2).

2.5 Pre uri la combustibili – pre uri la combustibili, inclusiv: gaz în butelii, c rbune de p mânt, carburan i, sunt reglementate de autorit ile c ompetente din Republica Moldova (Anexa nr.3).

2.6 Total IPC exclusiv produse alimentare i b uturi – m sur a indicelui infla iei de baz care exclude produsele alimentare i b uturi . Indicatorul se ob ine eliminând din IPC pre urile la produsele alimentare i b uturi conform Anexei nr.1.

2.7 Total IPC exclusiv produse i servicii cu pre uri reglementate – m sur a indicelui infla iei de baz care exclude bunurile i serviciile cu pre uri reglementate. Indicatorul se ob ine eliminând din IPC bunurile i serviciile cu pre urile reglementate conform Anexei nr.2.

2.8 Total IPC exclusiv combustibili – m sur a indicelui infla iei de baz care exclude pre urile la combustibili. Indicatorul se ob ine eliminând din IPC pre urile la combustibili conform Anexei nr.3.

2.9 Total IPC exclusiv produse alimentare i b uturi, combustibil i, produse i servicii cu pre uri reglementate – m sur a indicelui infla iei de baz care exclude bunurile i serviciile cu pre uri volatile. Indicatorul se ob ine eliminând din IPC pre urile bunurilor i serviciilor incluse în Anexele nr.1, nr.2, nr.3.

2.10 Metoda excluderii - const în excluderea din IPC a unor categorii sau a unui grup întreg de m rfuri i servicii, pre ul c rora tradi ional este foarte sensibil la diferite ocuri.

III. Metoda de calcul a infla iei de baz

3.1 Indicele infla iei de baz este calculat utilizând metoda excluderii cu media ponderat , conform ecua iei urm toare:

$$IIB = \frac{\sum_{i=1}^n p_i * ip_i - \sum_{j=1}^m p_j^{ex} * ip_j^{ex}}{\sum_{i=1}^n p_i - \sum_{j=1}^m p_j^{ex}}$$

unde:

IIB – indicele infla iei de baz ;

p_i – ponderea unui bun sau serviciu din co ul IPC;

ip_i – indicele pre ului unui bun sau serviciu din co ul IPC;

p_j^{ex} – ponderea unui bun sau serviciu exclus din co ul IPC;

ip_j^{ex} – indicele pre ului unui bun sau serviciu exclus din co ul IPC ;

i – bunurile i serviciile care intr în co ul IPC;

j – bunurile i serviciile care se exclud din co ul IPC la calculul IIB;

n – num rul bunurilor i serviciilor care intr în co ul IPC;

m – num rul bunurilor i serviciilor care se exclud din co ul IPC la calculul

IIB.

Sau,

3.1.1 Indicele infla iei de baz poate fi calculat prin agregarea componentelor r mase dup excludere (analogic ca i în cazul calculului IPC), doar c rezultatul va fi reponderat prin raportarea lui la raportul ponderii produselor i serviciilor r mas e la ponderea IPC total.

$$IIB = \frac{\sum_{k=1}^z p_k * ip_k}{\sum_{k=1}^z p_k}$$

unde:

p_k – ponderea din co ul IPC a unui bun sau serviciu care r mâne în co ul IIB;

ip_k – indicele pre ului unui bun sau serviciu care r mâne în co ul IIB;

k – bunurile i serviciile din co ul IPC, care r mân în co ul IIB;

z – num rul bunurilor i serviciilor care r mân în co ul IIB.

3.2 Infla ia de baz este calculat conform ecua iei urm toare :

$$IB = IIB * 100 - 100$$

unde:

IB – infla ia de baz ;

IIB – indicele infla iei de baz ;

3.3 Calculul indicelui infla iei de baz „**Total IPC exclusiv produse alimentare i b uturi, combustibili, produse i servicii cu pre uri reglementate**” se efectueaz prin excluderea din indicele pre urilor de consum a bunurilor i serviciilor incluse în Anexele nr.1, nr.2 i nr.3.

3.4 Calculul indicelui infla iei de baz „**Total IPC exclusiv produse alimentare i b uturi**” se efectueaz prin excluderea din indicele pre urilor de consum a bunurilor incluse în Anexa nr.1.

3.5 Calculul indicelui infla iei de baz „**Total IPC exclusiv produse i servicii cu pre uri reglementate**” se efectueaz prin excluderea din indicele pre urilor de consum a bunurilor i serviciilor incluse în Anexa nr.2.

3.6 Calculul indicelui infla iei de baz „**Total IPC exclusiv combustibili**” se efectueaz prin excluderea din indicele pre urilor de consum a bunurilor incluse în Anexa nr.3.

3.7 Indicii inflației de bază sunt calculați față de luna precedentă raportării, față de luna decembrie a anului precedent față de luna respectivă a anului precedent.

IV. Dispoziții finale

4.1 Indicii inflației de bază poartă un caracter informativ și nu substituie Indicii Prețurilor de Consum, calculați de Biroul Național de Statistică.

4.2. Calculul indicilor inflației de bază este elaborat și diseminat lunar de către Biroul Național de Statistică.

4.3 Lunar, Biroul Național de Statistică, odată cu diseminarea datelor vizând inflația va remite Băncii Naționale a Moldovei indicatorii conform următorului tabel:

<i>Indicator</i>	<i>Față de luna precedentă</i>	<i>Față de luna decembrie a anului precedent</i>	<i>Față de luna respectivă a anului precedent</i>
<i>Total IPC exclusiv produse alimentare și băuturi, combustibili, produse și servicii cu prețuri reglementate</i>			
<i>Total IPC exclusiv produse alimentare și băuturi</i>			
<i>Total IPC exclusiv produse și servicii cu prețuri reglementate</i>			
<i>Total IPC exclusiv combustibili</i>			
<i>Indicele prețurilor la produse alimentare și băuturi</i>			
<i>Indicele prețurilor la produse și servicii reglementate</i>			
<i>Indicele prețurilor la combustibili</i>			
<i>Indicele prețurilor la produse alimentare și băuturi, combustibili, produse și servicii cu prețuri reglementate</i>			

4.4. Prezenta Metodologie intră în vigoare din data de 31 decembrie 2009.